

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2012/59
Karar Sayısı : 2012/97
Karar Günü : 21.6.2012
R.G. Tarih-Sayı : Tebliğ edildi.

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN : İstanbul 15. İcra Hukuk Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU : 16.5.2006 günlü, 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'nun 35. maddesinin Anayasa'nın 2., 10., 13., 35. ve 36. maddelerine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I- OLAY

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerinin taraflarına uygulanamayacağı dolayısıyla icra takibi de yapılamayacağı iddiasıyla davacı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından şikâyet yoluyla açılan icra takibinin iptali davasında, itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme iptali için başvurmuştur.

II- İTİRAZ KONUSU YASA KURALI

16.5.2006 günlü, 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'nun 35. maddesi şöyledir:

'MADDE 35- Kurum, görevlendirildiği hizmetlerin gereği ve bağışlar dışında taşınmaz edinemez.

Kurumun malları, alacakları, banka hesapları 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanunu ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun bakımından Devlet malı hükmünde olup, alacakları imtiyazlı alacaklardır.

Kurumun taşınır ve taşınmazları, bankalardaki mevduatları dahil her türlü hak ve alacakları haczedilemez, hakkında 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanununun haciz ve iflas hükümleri uygulanmaz.

Kurum her türlü dava ve icra işlemlerinde teminat yatırmak mükellefiyetinden muaftır.

Kurum, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tâbi değildir. 2886 sayılı Kanun kapsamına giren işlerde uygulanacak usûl ve esaslar Kurumca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Kurumun sahibi bulunduğu taşınmazların kira artış oranları, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca her yıl belirlenen yeniden değerlendirme oranından az olmamak üzere rayiç değerle belirlenir. (Ek cümle: 17/1/2012-6270/4 md.) Ancak ekonomik koşullar göz önünde bulundurularak kira bedellerini belirlemeye Yönetim Kurulu yetkilidir.'

III- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi'nin İçtüzüğü'nün 8. maddesi uyarınca, Haşim KILIÇ, Serruh KALELİ, Alparslan Altan, Fulya KANTARCIOĞLU, Mehmet ERTEN, Serdar ÖZGÜLDÜR, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Zehra Ayla PERKTAŞ, Recep KÖMÜRCÜ, Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Erdal TERCAN, Muammer TOPAL, Zühtü ARSLAN'ın katılımlarıyla 21.6.2012 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında dava dosyası ve ekleri, ilk inceleme raporu, itiraz konusu Yasa kuralı, dayanan Anayasa kurallarıyla, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Anayasa'nın 152. ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddesine göre, mahkemeler, bakmakta oldukları davalarda uygulayacakları kanun ya da kanun hükmünde kararname kurallarını Anayasa'ya aykırı görürler veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık savının ciddi olduğu kanısına varırlarsa, o hükmün iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurmaya yetkilidirler. Ancak, bu kurallar uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesi'ne başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması ve iptali istenen kuralların da o davada uygulanacak olması gerekmektedir. Uygulanacak yasa kuralları, davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte bulunan kurallardır.

Mahkeme, 16.5.2006 günlü, 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'nun 35. maddesinin Anayasa'nın 2., 10., 13., 35. ve 36. maddelerine aykırı olduğunu ileri sürerek iptali istemiyle Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuştur.

5502 sayılı Kanun'un 35. maddesinde Sosyal Güvenlik Kurumunun taşınmaz edinimi ve mal varlıklarının hukukî durumu düzenlenmiştir. İtiraza konu kuralın üçüncü fıkrasında kurumun taşınır ve taşınmazları, bankalardaki mevduatları dâhil her türlü hak ve alacaklarının haczedilemeyeceği, kurum hakkında 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanunu'nun haciz ve iflas hükümlerinin uygulanmayacağı öngörülmüştür. İtiraza konu kural, kuruma karşı icra takibi yapılamayacağını ilişkin bir düzenleme içermemektedir.

Mahkeme'nin bakmakta olduğu davada ise kuruma karşı icra takibi talebinde bulunulması üzerine davacı kurum, şikâyet yoluyla açtığı davada itiraza konu kuralın 3. fıkrasına dayanarak icra takibinin iptalini talep etmiştir. Belirtildiği üzere itiraza konu kural, kurumun taşınır ve taşınmazları, bankalardaki mevduatları dahil her türlü hak ve alacaklarının haczedilemeyeceğini düzenlemektedir. Haczedilmezliğe ilişkin olan itiraza konu kuralın 3. fıkrası kuruma karşı icra takibi yapılamayacağını öngörmemektedir. Kişi ve kurumlara icra takibi yapılması ile takip sonucunda haciz yapılamaması ayrı kavramlardır. Bir malın haczedilemez olması o mal hakkında icra takip yapılamayacağı anlamını taşımamaktadır.

Cebri icra hukukunda birbirine takip eden iki ayrı aşamayı ifade eden icra takibi ve haciz işlemlerinin dava açılması durumunda Mahkeme tarafından ayrı ayrı değerlendirilmesi gerekir. Somut olayda dava icra takibinin iptaline yöneliktir. Taleple bağlı olan Mahkeme, henüz haciz aşamasına geçilmemiş olduğundan sadece icra takibinin şartları yönünden değerlendirme yapabilecektir. İptali istenilen kural ise bir sonraki aşamada talep edilirse yapılabilecek haciz işlemine yönelik dava açılması durumunda uygulanabilecektir. İtiraza konu kural, icra takibine yönelik olmadığından bu aşamada Mahkeme'nin davada uygulayacağı yasa kuralı niteliğini taşımamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, 16.5.2006 günlü, 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'nun 35. maddesi, itiraz başvurusunda bulunan Mahkeme'nin bakmakta olduğu davada uygulayacağı kural değildir.

İtiraz başvurusunun Mahkeme'nin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

IV- SONUÇ

16.5.2006 günlü, 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'nun 35. maddesinin, itiraz başvurusunda bulunan Mahkeme'nin bakmakta olduğu davada uygulanma olanağı bulunmadığından, bu maddeye ilişkin başvurunun Mahkeme'nin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE, 21.6.2012 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Başkanvekili
Haşim KILIÇ Üye	Serruh KALELİ Üye	Alparslan ALTAN Üye
Fulya KANTARCIOĞLU Üye	Mehmet ERTEN Üye	Serdar ÖZGÜLDÜR Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT Üye	Zehra Ayla PERKTAŞ Üye	Recep KÖMÜRCÜ Üye
Burhan ÜSTÜN Üye	Engin YILDIRIM	Nuri NECİPOĞLU Üye
Hicabi DURSUN Üye		Erdal TERCAN Üye
Muammer TOPAL		Zühtü ARSLAN